

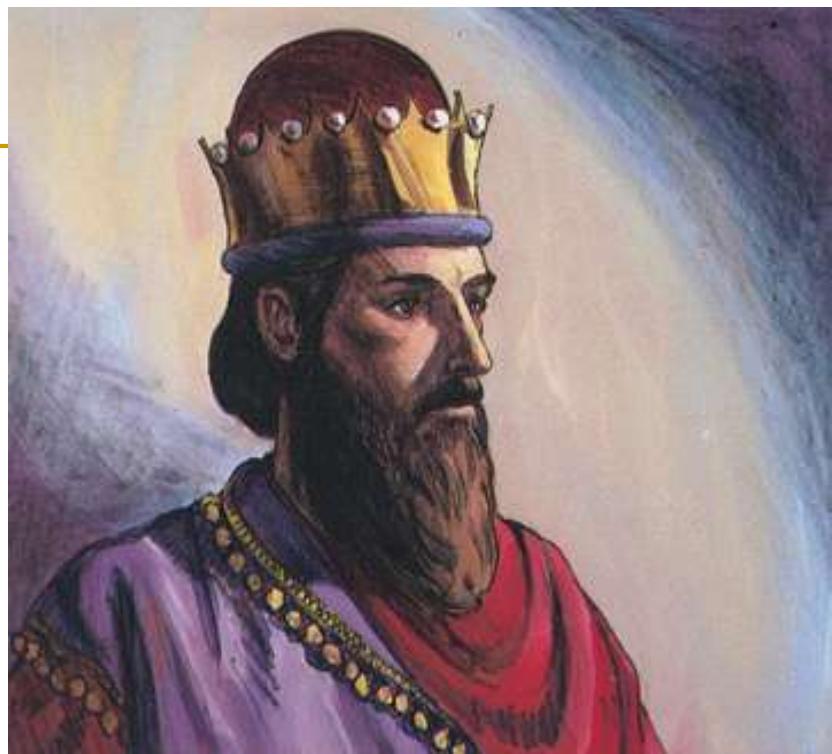

Filozofsko-teološki institut DI
Studij filozofije i teologije, ECTS 6
utorkom i srijedom od 10:15, P15
amdg.ffrz.hr → nastava → FTI

Salomonov politički govor

Mudr 6

Uskrsnu Isus doista (Ps 67)

A musical score for a hymn. The key signature is E major (no sharps or flats). The time signature is common time (indicated by 'C'). The melody is in soprano range. The lyrics are written below the notes. Chords are indicated above the staff at various points: E, H7, E, A, Fism, H7, and E.

E   H7   E   A   Fism   H7   E

Us-krs-nu   I - - sus   do - i - sta,   a - le - lu - - ja

Filozofsko-teološki institut DI
Studij filozofije i teologije, ECTS 6
utorkom i srijedom od 10:15, P15
amdg.ffrz.hr → nastava → FTI

Biblijska egzegeza: Psalmi i Mudrosne knjige

Poklad biblijske mudrosti u jezgri SZ-a
Ljetni semestar ak. g. 2020./21.

amdg.ffrz.hr → nastava → FTI

Mudrost Salomonova

- Najmlađi spis u SZ, na grčkom
  - pjesnički tekst
    - paralelizam
  - poticajni spis
- Pouka za život
koju mudrac
prenosi
  - pismoznac

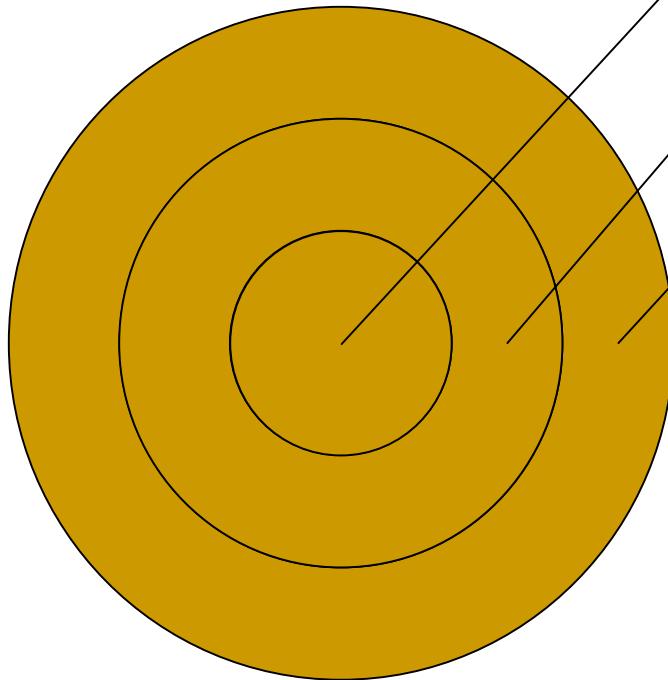

Pouka

- Kome upućena? Mudr **1,1; 6,1.9.21**
- Suci (1,1); kraljevi (6,1); vladari (6,9.21)
- “Moje riječi” (6,9.11.25)
– čije: 7,1
- Smrtnik (**7,1**),
poznat po **7,7; 8,21**:
- Molitva za mudrost
(7,7; 8,21 usp. c9)
  - rezultati u **7,11**:
- Dobio i sve ostalo
  - Pristup Bogu? (**1,1**)
- “Promišljajte, tražite” (1,1)
- Uloga Duha (1,5.7; 7,7)?
- Duh pouke **παιδεία**
~ Tora
  - ⇔ prijevara, ludost,
nepravda (1,5)
- Duh Gospodnji
drži sve (1,7)
- Duh mudrosti (7,7)

Prvi dio knjige (1,1-6,21)

- 1. c3s Pravednost – filozofija života**
- 2. 1,16-2,24; 5,1-23
Misli zlotvora**
- 3. 1,1-15: ljubav prema pravednosti
6,1-21: upozorenje na Božji sud**

Ateisti, nihilisti na sudu

- Novi susret s pravednikom, u strahu (Mudr 5,2):
- **raskajana, tjeskobna zajednica (5,3)**
  - Njihova obilježja (5,4-13): v4-6.8?
- **uvid u vlastitu ludost (5,4)**
- **pravednik Sin Božji (5,5)**
  - “Nije im sunce ogranelo” (5,6)
(usp. Post 28,11; 32,32)
- **kakva nam korist? (5,8)**
  - Prolaznost zloće u Mudr 5,10-12:
- **trag lade (v10)**
- **...ptičjega leta (v11)**
- **...strijele (v12)**

Salomon učitelj

- Sugovornici – naslovnici
“vi” (Mudr 6,1.9.21)
- Kraljevi (1) – βασιλεῖς
- Vladari (1) – δικασταί
  - Upravitelji (2) - κρατέω
- Vladari (9.21) – τύραννοι (usp. “vi” Mudr 1,1)
  - Uvod i zaključak (1s.25):
    - 4 imperativa u 1s:
  - Čujte, razumijte, učite, poslušajte
  - Poziv (25):
- Pouka i *korist* (! – usp. Prop 1,3)

Božja moć

- *Izvor vlasti* (Mudr 6,3)?
Čije kraljevstvo (4)?
- **Gospodin, Svevišnji kύριος, ὑψίστος**
  - Bog – Sudac (3-5):
- *Djela i nakane vladara* (3) ⇔ Božja *nakana* (4)
- Izravno sudi (grč. subjekt neizrečen 5)
- Gospodar svega (ὁ πάντων δεσπότης 7)
- Stvoritelj koji provida (προνοέω 7)

Ocjena vladara

- *Ocjena* (Mudr 6,4):
- Nisu čuvali zakon (Zakon?)
  - *Sankcija* (5s.8):
  - κρίσις (5) – kazna (KS), sud (Š.)
  - Moćna kazna (6)
  - Stroga istraga (8)
    - Smilovanje nije za moćnike (KS)/silnike (Š.)

Učitelj mudrosti

- Riječi vladarima
(Mudr 6,9)
– svrha?
- Naučiti se mudrosti,
ne biti otpadnik
  - Riječi (11)?
- Objekt žudnje,
izvor *pouke*
(παιδεύω 11.25)
  - Metoda (10):
- Čuvati svetinje

- Nakana Salomonova (22s):
  - Istražiti mudrost od početka (22)
  - Bez zavisti (23)
  - Prvi cilj (24):
    - Mudar kralj

Put do mudrosti

- Ljubav (ἀγάπη Mudr 6,12.17s)
- *Ljubitelj* vidi mudrost (12)
- Ljubav prema mudrosti (17.18)
- = Težnja za *poukom* (2x παιδεία 17)
- = Držati njezine zakone (18)

Susretljiva mudrost

■ Mudrost ide ususret (Mudr 6,13s):

- Onom tko žudi za njom (13)
- Tko rano ustaje (14), bezbrižan bdi (15)
- sjedi kraj vrata (14 ⇔ Post 4,7)

■ Međusobna potraga (12.16) usp. 15.17:

- ### ■ Tko je *traži*, nađe je (12) – ona *traži* dostojne (16)
- ### ■ Već želja za njom (ἐνθυμέομαι “misao” KS, “oduševljenje” Š.) vrijedi (15)
- Savršenstvo je razbora
- ### ■ Želja za *poukom* početak mudrosti (ἐπιθυμία 17)

*Sav je svijet pred tobom,
kao zrnce praha na tezulji
i kao kapljica jutarnje rose
što se spušta na zemlju.*

Mudr 11,22

Plodovi mudrosti

- *Obdržavati zapovijedi mudrosti (Mudr 6,18s)?*
- **Neraspadljivost
(2x ἀφθαρσία 18.19 usp. 2,23)**
  - Bog stvorio čovjeka za to
- **Božja blizina (19)**
  - Za kralja (21 usp. 2 Sam 7):
- **Vječno kraljevanje
(dovijeka KS, trajno Š.)**
  - *Zaključak (20): Do kraljevanja vodi (prema gore)*
- **Žudnja za mudrošću**

Vijek hvaljen Bog (Ps 87)

Melodija: donje note

D   A   h   G   e   A   D   (A)
Vjek hva - ljen Bog,   vjek hva - ljen Bog   po svoj zem - lji
Vjek hva - ljen Bog,   vjek hva - ljen Bog   a - le - lu - ja!

Ps 127

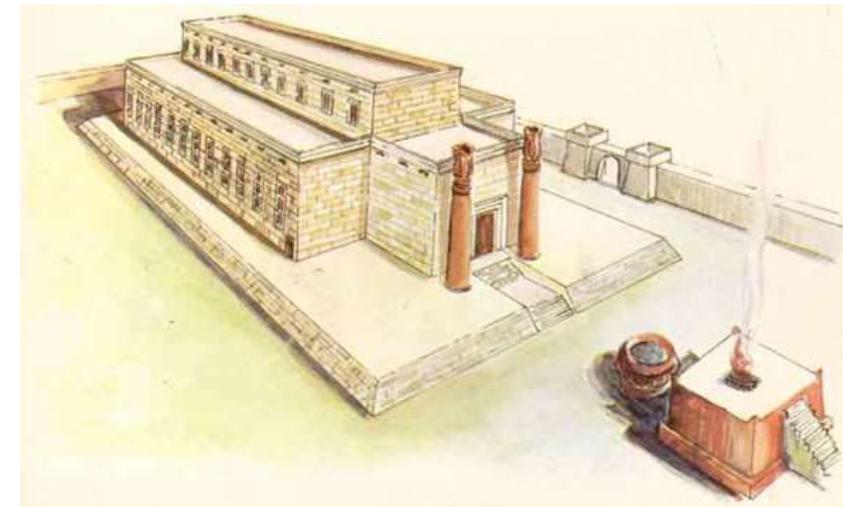

Hodočasnički psalam graditelja hrama

Salomonovo promišljanje

- Drugi psalam (usp. 72,1)
  - izgradio hram 1 Kr 6-8
  - Gospodin gradi:
2 Sam 7,11
  - Neka oči Tvoje
budu otvorene (1 Kr 8,29)
- 2 dijela: Ps 127,1s.3-5
- 1. dio: 3x *uzalud*
  - Graditelji, stražar (v1) – opisno
  - Bdjenje (i post v2) - dijalog
    - Propovjednik: kakva je korist/dobit čovjeku (Prop 1,3)?

Božje objave

- Važno je spavanje (usp. Ps 127,2)
  - Snovi: Jakov, Josip (SZ i NZ), Gideon, Daniel
- Miljenik:
  - David imenom,
  - Daniel nazvan (Dn 9,23),
  - Isus (Mt 3,17; 17,5)
  - *Salomon prima prvu objavu u snu (1 Kr 3,5):*
- “Što želiš da ti dam”

Potomstvo – blaženstvo

- Drugi dio Ps 127,3-6 (nastavak dijaloga?):
- Djeca (3):
Baština od Gospodina (v3)
  - Adekvatna plaća;
začeće Božji dar
  - Oružje junaka (v4)
    - ne oružje nego potomci (v5)
    - Obrana u javnom procesu
    - Riječi kojih se neće stidjeti
- **Blaženstvo (v5 usp. Ps 1,1)**
  - ⇔ Salomonovi sinovi ne ostvaruju ideal

